

СОЦІАЛЬНИЙ БАНКІНГ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Няньчук Н. Ю., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри банківської справи, Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна
e-mail: natalya.nyanchuk@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-7686-4727

Великоцький В. А., провідний розробник програмного забезпечення, EPAM, Діджитал Практика цифрового залучення, м. Київ, Україна
e-mail: viacheslav.velykotskyi@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-0442-6837

***Анотація.** Стаття присвячена дослідженню соціального банкінгу як особливого виду банківської діяльності орієнтованого на забезпечення сталого розвитку. Метою статті є розглянути як соціальний банкінг розвивається в умовах діджиталізації. Під час проведення наукового дослідження використано методи аналізу, синтезу, узагальнення, порівняння та графічний метод. На підставі проведеного дослідження встановлено, що соціальний банкінг формує новий тип мислення спрямований на отримання передусім соціально важливих ефектів, а не фінансових результатів. Проведений аналіз дозволив встановити, що збалансованість між розвитком цифрових технологій та соціальним банкінгом існує в країнах з високим рівнем доходів, у той час як у країнах, де соціальний банкінг є особливо важливим, тобто бідних країнах, цифровими технологіями користується значно менша кількість населення. Однак поширення діджиталізації у таких країнах створює умови для більш швидкого і масштабного розвитку соціальних банківських послуг. Практично обґрунтовано, що в Україні є елементи впровадження соціального банкінгу на тлі співпраці держави та банківського сектору. Державна програма «Єселя», яка впроваджується для вирішення проблем забезпечення житлом певних категорій населення, може створити передумови для поширення цього досвіду і розробки власних соціальних банківських програм. Перспективи подальших наукових досліджень мають бути спрямовані на вирішення питання створення самостійних соціальних банків в банківській системі України у майбутньому.*

***Ключові слова:** банк, соціальний банкінг, діджиталізація, соціальний ефект, сталий розвиток*

SOCIAL BANKING IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION

Nianchuk Yu. Natalia, PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Banking, Odesa National University of Economics, Odesa, Ukraine
e-mail: natalya.nyanchuk@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-7686-4727

Velykotskyi A. Viacheslav, Lead Software Engineer, EPAM Digtal, Digital Engagement Practice, Kyiv, Ukraine
e-mail: viacheslav.velykotskyi@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-0442-6837

***Abstract.** The modern world is characterized by uncertainty, an increase in the number of geopolitical and climatic risks. Therefore, in recent years, we can observe an increase in the number of regional military conflicts and climatic disasters, the consequences of which are increasingly becoming global in nature. In this case, the social problems of poverty, housing provision, preservation of the level of culture, regardless of technological development, do not acquire the necessary solution. This contributed to the formation of the paradigm of sustainable development, which is attracting more and more attention from scientists around the world. The basis of the development of this paradigm is financial provision, where banks as institutions play a key role. This article is devoted to the study of social banking as a special type of banking activity focused on ensuring sustainable development. The purpose of the article is to consider how social banking develops in conditions of digitalization. Digitalization as a modern all-encompassing phenomenon permeates all spheres of human life, therefore today the development of any indirect activity cannot be considered through the prism of this phenomenon.*

During the scientific research, the methods of analysis, synthesis, generalization, comparison and graphic method were used. On the basis of the conducted research, it was established that social banking forms a new type of thinking aimed at obtaining primarily socially important effects, and not financial results. The conducted analysis made it possible to establish that the balance between the development of digital technologies and social banking exists in high-income countries, while in countries where social banking is particularly important, that is, poor countries, digital technologies are used by a much smaller number of the population. However, the spread of digitalization in such countries creates conditions for faster and larger-scale development of social banking services. It is practically justified that in Ukraine there are elements of the introduction of social banking against the background of cooperation between the state and the banking sector. Prospects for further scientific research should be aimed at solving the issue of creating independent social banks in the banking system of Ukraine in the future.

***Keywords:** bank, social banking, digitalization, social effect, sustainable development.*

JEL Classification: : G210, L860

Постановка проблеми. У сучасному світі, що стрімко змінюється під впливом цифрових технологій, банківський сектор стикається з необхідністю трансформації для задоволення нових потреб суспільства. Цифрові технології, такі як штучний інтелект, блокчейн і великі дані, дозволяють банкам розширювати доступ до фінансових послуг, підвищувати фінансову інклюзію і створювати інноваційні продукти, орієнтовані на соціальні проблеми. Інноваційним підходом до здійснення банківської діяльності, який поєднує фінансові послуги з активною участю у вирішенні соціальних та екологічних проблем суспільства наразі стає соціальний банкінг, який ґрунтується на принципах етичного ведення бізнесу, соціальної відповідальності та сталого розвитку.

Соціальний банкінг набуває особливого значення в Україні, де діджиталізація відкриває можливості для вирішення ряду соціально-економічних питань, таких як фінансова нерівність та обмежений доступ до банківських послуг у віддалених регіонах. Розвиток соціального банкінгу в Україні також сприяє підтримці соціального підприємництва та підвищенню фінансової грамотності населення та вирішення проблем надання банківських послуг вразливим категоріям клієнтів в умовах війни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки соціальний банкінг стає предметом досліджень багатьох українських вчених. Розглядаючи соціальний банкінг як перспективний напрям підвищення ефективності функціонування банків, О. Богашко, визначає такі його основні принципи: відповідальність, прозорість та стійкий розвиток [1]. С. Савлук та А. Дубас розглядають соціальний банкінг як модифіковану модель мікрофінансування відновлення фінансової спроможності домогосподарств [2]. Н. Ільків та О. Творидло розглядають чинники, які сприяють розвитку соціального банкінгу та аналізують розвиток цього напрямку банківської діяльності в Україні [3]. О. Примостка досліджує теоретичні питання соціального банкінгу, зосереджує увагу на ідентифікації ризиків цього виду банківської діяльності і зауважує про необхідність удосконалення банківських політик з урахуванням його розвитку [4, 5].

Відокремлення невіршених раніше частин загальної проблеми. Варто зауважити, що незважаючи на значні здобутки у розробці відповідних теоретичних та методичних підходів до соціального банкінгу як окремого виду діяльності банків, цей напрям постійно удосконалюється під впливом процесів діджиталізації та зміни запиту суспільства на якість та характер банківського обслуговування.

Метою статті є дослідження соціального банкінгу у світі та в Україні в умовах діджиталізації, який має сприяти задоволенню потреб суспільства у банківських послугах, особливо в умовах війни та повоєнного відновлення економіки і сталого розвитку країни у майбутньому.

Основний матеріал. Соціальний банкінг – це напрямок банківської діяльності, що поєднує традиційні фінансові послуги з активною соціальною відповідальністю. Особливість соціального банкінгу як діяльності наведено у наступному визначенні «Соціальний банкінг – напрямок, який змінює свідомість споживачів шляхом використання грошових коштів та орієнтований не тільки на задоволення гедоністичних нахилів, а й на отримання позитивного соціального ефекту» [1]

Важливість виконання функцій соціальним банкінгом залежить від виконання відповідних принципів: відповідальності, прозорості та стійкого розвитку. Соціальні банки діють розумно і в першу чергу етично (прагнуть до довгострокового позитивного суспільного ефекту) [1]. У цьому разі особливого значення набуває знання та розуміння своїх клієнтів і прагнення отримати відповідну суспільну користь. Такий підхід вимагає іншого розуміння організації банківських процесів, головною метою здійснення яких вже буде не просто отримання прибутку, як це характерно для традиційного банкінгу, а досягнення цілей, пов'язаних, наприклад, із сталим розвитком, вирішенням проблем з бідністю, а також післявоєнним відновленням. Можна вважати, що це підхід побудови бізнесу не на збільшення вартості, а на формуванні та посиленні цінностей.

Дотримання принципу прозорості дозволяє підтримувати баланс інтересів між набувачами і власниками коштів. Принцип прозорості є одним із головних принципів організації будь-якого банківського процесу. Однак при здійсненні соціального банкінгу розуміння вкладниками коштів на які цілі надаються їх кошти, як вони використовуються, чи отримується у результаті відповідний соціальний ефект, дозволяє сформулювати нове знання про участь не просто з метою збереження своїх коштів та отримання прибутку, а про участь

у важливій значимій діяльності для суспільства та свідоме прийняття ризиків, які можуть бути із цим пов'язані.

На відміну від традиційного банкінгу, коли головною метою є отримання прибутку і всі процеси щодо організації діяльності будуть здійснюватися таким чином, щоб ця мета була досягнута, соціальний банкінг має на мені досягнення певного ефекту, результату, пов'язаного із сталим розвитком. У даному випадку цей ефект може досягатись реалізацією невеликих проєктів, однак важливих для вирішення нагальних проблем сталого розвитку суспільства, що забезпечує стійкий розвиток цього виду банкінгу.

Згідно з визначенням наданим Інститутом соціального банкінгу ««Соціальний банкінг» описує банківські та пов'язані з ними фінансові послуги, основною метою яких є сприяння розвитку людей і планети сьогодні і в майбутньому. Перш за все, це означає одночасне врахування соціальних, екологічних, управлінських, та економічних наслідків діяльності на всіх рівнях, з метою зменшення їх негативного та посилення їх позитивного впливу на загальне благо. Соціальний банкінг означає банківську діяльність з метою створення позитивного впливу на суспільство. Йдеться не лише про те, щоб уникнути негативного впливу. У цьому контексті гроші та прибуток є не самоціллю, а засобом досягнення вищезазначеної мети»[6].

Останніми роками на розвиток банківської діяльності суттєво впливає процес діджиталізації, а саме впровадження різноманітних цифрових технологій. Технологічні інновації трансформують надання банківських послуг за такими каналами: розширення набору фінансових послуг і продуктів, а також каналів розподілу, за якими їх пропонують; прихід нових технологічних постачальників цих послуг (наприклад, bigtech, fintech); та збільшення використання цифрових інновацій для управління, пом'якшення ризиків і контроль за ними [7]

З одного боку діджиталізація є чинником розвитку соціального банкінгу, надаючи більші можливості щодо просування банківських продуктів та оцінки ризиків, пов'язаних із цим видом діяльності. З іншого боку відцифрування банківських послуг для деяких країн є все ще обмеженим. Так, відповідно до даних Світового банку понад 5 мільярдів людей не мають доступу до безпечних онлайн-сервісів і транзакцій. Цифрова інфраструктура може забезпечувати важливі загальносуспільні функції та послуги, такі як ідентифікація, платежі та обмін даними. Приблизно 850 мільйонів людей у всьому світі досі не мають жодного офіційного посвідчення особи, а ще 220 мільйонів не мають цифрового запису своєї особи. У 2021 році майже всі дорослі в багатих країнах здійснюють цифрові платежі, порівняно з лише 37 відсотками в країнах з низьким рівнем доходу. У регіонах Близького Сходу та Північної Африки було найнижче впровадження – близько 6 відсотків населення. Дві третини дорослого населення регіону Східної Азії та Тихого океану та країн з високим рівнем доходу робили покупки в Інтернеті, тоді як в Африці та Південній Азії робили це лише менше 10 відсотків людей [8] (рис. 1).

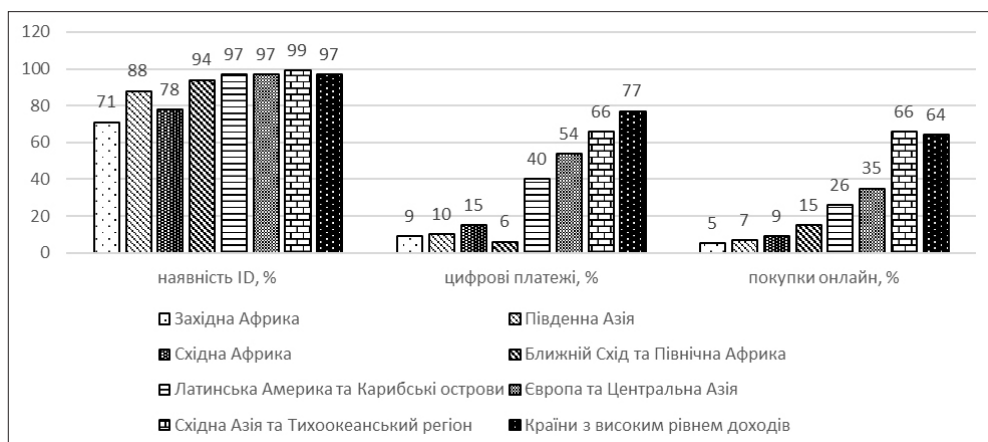

Рис. 1. Невикористаний потенціал цифрових послуг. Ідентифікація та цифрові платіжі станом на 2021 р.

Джерело: сформовано авторами за матеріалами [8]

Варто зауважити, що за даними Світового банку у всьому світі рахунками володіють 76 відсотків населення світу та 71 відсоток людей у країнах, що розвиваються. Гендерний розрив серед власників рахунків у країнах, що розвиваються, знизився до 6 процентних пунктів з 9 процентних пунктів, де він коливався протягом багатьох років.

Отримання цифрових платежів, таких як виплата заробітної плати, або внутрішні грошові перекази, спонукає до використання інших фінансових послуг, таких як зберігання, збереження та позичання грошей.

У країнах, що розвиваються, близько 40 відсотків дорослих, які оплачували комунальні послуги (18 відсотків дорослих), робили це безпосередньо з рахунку. У Китаї близько 80 відсотків дорослих здійснювали цифрові платежі, тоді як в інших країнах, що розвиваються, це робили 20 відсотків дорослих.

COVID-19 підштовхнув впровадження цифрових фінансових послуг: близько 40 відсотків дорослих у країнах, що розвиваються, за винятком Китаю, здійснювали цифрові платежі за допомогою картки, телефону чи Інтернету, і більше однієї третини дорослих у країнах, що розвиваються, які платили рахунки за комунальні послуги безпосередньо з рахунку, зробили це вперше після початку пандемії.

Мобільні гроші стали важливим засобом фінансової доступності в країнах Африки на південь від Сахари, особливо для жінок, як рушійна сила володіння рахунком, так і його використання через мобільні платежі, заощадження та позичання [9].

На сьогоднішній день питання розвитку соціального банкінгу в Україні постають все частіше. Це пояснюється зростаючим попитом на фінансові послуги, що відповідають принципам сталого розвитку та враховують соціальні й екологічні фактори. Все більше банків інтегрують соціальні ініціативи в свої бізнес-моделі, використовуючи діджиталізацію для розширення доступу до послуг. Суттєвий запит на соціальний банкінг з'явився унаслідок впливу війни, у зв'язку з чим виник попит на нові види банківських продуктів та послуг.

У своєму дослідженні Савлук С. та Дубас А. зауважують, що в умовах війни в Україні найбільшого поширення набула особлива форма – благодійний краудфандинг, коли кошти донорів спрямовуються в благодійні фонди для реалізації соціальних і військових проєктів. Благодійний краудфандинг вирішує проблему швидкого накопичення коштів для вирішення нагальних завдань. Банки в цьому процесі здійснюють лише платіжну функцію. Коли проєкти є довгостроковими і необхідно визначити їх ефективність та оптимальний варіант реалізації з урахуванням фінансового стану одержувача коштів, то досвід кредитування та контрольна функція банків можуть бути корисними [2].

Українські банки активно впроваджують цифрові технології, що дозволяє їм пропонувати інклюзивні продукти для різних груп населення. Наприклад, мобільні додатки та онлайн-платформи полегшують доступ до фінансових послуг для людей у віддалених регіонах, осіб з обмеженими можливостями та малозабезпечених громадян.

Одним із важливих напрямків є підтримка соціального підприємництва. Банки надають фінансові ресурси для соціально значущих проєктів та пропонують спеціальні умови кредитування для соціальних підприємств, що сприяє розвитку цього сектора та зниженню рівня безробіття. Впровадження екологічно орієнтованих фінансових продуктів також є важливою складовою соціального банкінгу, що допомагає зменшити екологічний вплив.

Як наслідок впливу низки криз (світової кризи 2008 року, політичні кризи 2004 та 2013 років, початок військових дій у 2014 році, пандемія COVID-19 та повномасштабна війна з росією з 2022 року) у дослідженнях з'являється термін «соціальне відновлення», який пропонується розділити на два підвиди: «соціальний банкінг відновлення» та «фінансування економічного відновлення». Перший є одним із видів соціального мікрофінансування, другий орієнтований на побудову архітектури фінансування відновлення інфраструктури, великих і середніх підприємств [2]. Напрямок цього соціального банкінгу фінансова підтримка відновлення малих приватних підприємств; індивідуальне сільське господарство; житло громадян; життєво важливе рухоме майно; здоров'я постраждалих громадян; інші побутові збитки, спричинені війною та стихійним лихом.

З жовтня 2022 року в Україні стартувала державна програма «Оселя пільгового іпотечного кредитування, яка спрямована на забезпечення доступного житла для певних категорій населення: військовослужбовці, медичні працівники, педагогічні, науково-педагогічні працівники, ветерани війни, учасники бойових дій, внутрішньо переміщені особи та інші громадяни, які не володіють житлом, або його площа менша ніж $52,5 \text{ м}^2 + 21 \text{ м}^2$ на кожного наступного члена сім'ї додатково. Важливою перевагою програми є можливість придбати житло в іпотеку під 3% для окремих пільгових категорій і 7% для всіх в той час, коли банки

пропонують ставки 15-25% [10]. Програма реалізується через Ошадбанк, Приватбанк, Укргазбанк, Глобус Банк, SkyBank та Укресімбанк з використанням онлайн платформи «Дія». Ця програма стала можливою завдяки участі держави, яка створила умови фінансової та цифрової підтримки. Програма «Оселя стала рушієм іпотечного сегмента - за два роки роботи в умовах повномасштабної війни результат був більшим, ніж ринок іпотеки показав у 2021 році. З початку 2024 року 7789 українських родин отримали кредити від «Оселя». Загальна сума кредитів за цей час — 13,3 млрд грн. Реалізують проект у Міністерстві економіки спільно з Міністерством цифрової трансформації та ПрАТ «Укрфінжитло» [11]. На нашу думку така діяльність могла б вважатись соціальним банкінгом відновлення у разі, коли банки здійснюють її самостійно, ґрунтуючись на власній політиці та можливостях. У той же час це може стати прикладом, відпрацьованим механізмом, дозволить набути банкам учасникам власного досвіду соціального банкінгу для розвитку такого бізнесу надалі самостійно.

Висновки. Інтеграція цифрових технологій може значно підвищити ефективність соціальних банківських послуг в Україні. Наприклад, мобільні додатки для фінансової грамотності можуть допомогти користувачам краще управляти своїми фінансами, планувати бюджет та приймати обґрунтовані фінансові рішення. Це підвищує загальний рівень фінансової обізнаності та сприяє економічній стійкості населення.

Для розвитку соціального банкінгу також необхідно вдосконалити нормативно-правову базу. Держава може стимулювати банки до впровадження соціально відповідальних практик через податкові пільги або інші фінансові стимули. Запровадження стандартів звітності щодо соціального та екологічного впливу дозволить клієнтам краще розуміти, як їхні кошти сприяють соціальним і екологічним цілям. Такі заходи допоможуть банкам більш ефективно поєднувати комерційні та соціальні цілі, що сприятиме створенню інклюзивних і стійких фінансових продуктів.

Соціальний банкінг є ключовим елементом сталого розвитку в умовах діджиталізації, що відкриває нові можливості для розширення фінансової інклюзії та підвищення рівня соціальної відповідальності банків. Інтеграція цифрових технологій дозволяє банкам надавати доступні фінансові послуги для різних соціальних груп та сприяти вирішенню суспільних проблем. Це підвищує ефективність обслуговування клієнтів і створює соціальну цінність як для суспільства, так і для банків.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці нових моделей соціальних банків, метою діяльності, яких буде задоволення потреб певних соціальних груп. Необхідно оцінити можливості створення таких банків, враховуючи світовий досвід реалізації таких проєктів, та вимоги діючого українського законодавства та регулятора. Діяльність нових інституцій на фінансовому ринку України має мати позитивний ефект, вирішувати нагальні соціальні проблеми та не створювати загроз для втрати фінансової стабільності.

Список літератури

1. Богашко О. Л. Соціальний банкінг як перспективний напрям підвищення ефективності функціонування комерційних банків. Конференції державного університету «Житомирська політехніка». URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/219.pdf>. (дата звернення 13.10.2024).
2. Savluk S., Dubas A. Social banking in post-war reconstruction. *Scientia fructuosa*. 2023. No 3. S. 4-16. [https://doi.org/10.31617/1.2023\(149\)01](https://doi.org/10.31617/1.2023(149)01) <https://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/1836/1709> (дата звернення 25.10.2024).
3. Ільків Н.В., Творидло О.І.. Аналіз ринку банківського соціального кредитування в Україні. *SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF» №105* С. 67-84. DOI: 10.51582/interconf.19-20.04.2022.007. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/2709-4685/article/view/51>. (дата звернення 10.10.2024).
4. Примостка О. Теоретичні підходи до визначення сутності соціального банкінгу. *Вісник ОНУ імені І.І. Мечнікова*. 2016. Т. 21. В. 3. URL: http://visnyk-onu.od.ua/journal/2016_21_3/38.pdf (дата звернення 27.10.2024).
5. Примостка О. Ідентифікація і оптимізація ризиків соціального банкінгу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Випуск 6, частина 2. 2016. С. 175-178. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.ua/archive/6_2_2016ua/45.pdf (дата звернення 5.10.2024).

6. Definition of “Social Banking”. University of social banking. URL: https://www.social-banking.org/wp-content/uploads/2022/01/ISB_Definition_Social-Banking-2021_FINAL.pdf. (дата звернення 01.10.2024)
7. Digitalisation of finance. May 2024. Basel Committee on Banking Supervision. URL: <https://www.bis.org/bcbs/publ/d575.pdf>. (дата звернення 25.09.2024)
8. Global Digitalization in 10 Charts. World bank group. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/immersive-story/2024/03/05/global-digitalization-in-10-charts> (дата звернення 29.09.2024)
9. The Global Findex Database 2021: Financial Inclusion, Digital Payments, and Resilience in the Age of COVID-19. World bank group. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/globalindex#sec3> (дата звернення 17.09.2024)
10. Що таке програма доступного кредитування житла «Оселя»? URL: <https://lun.ua/uk/faq/eoselia?srsltid=AfmBOoq6V4eQPmtwSTmsFuv3Io0drh0fPd4fQGLKOk4bc2ui6yPpNCNj>. (дата звернення 19.10.2024)
11. Обсяги іпотечного кредитування в Україні досягли 1,2 млрд. грн. у вересні. URL: <https://fintechinsider.com.ua/obsyagy-ipotechnogo-kredytuvannya-v-ukrayini-dosyagly-12-mlrd-grn-u-veresni/>. (дата звернення 27.10.2024)

References

1. Bogashko O.L. (2019). Social banking as a promising direction for improving the efficiency of commercial banks. Konferencii dergavnogo universitetu “Gitomirska politechnika”. Retrieved from <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/219.pdf>. (accessed 13 October 2024). [In Ukrainian].
2. Savluk S., Dubas A. (2023) Social banking in post-war reconstruction. *Scientia fructuosa*. No 3. S. 4-16. DOI:10.31617/1.2023(149)01 Retrieved from <https://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/1836/1709>. (accessed 25 October 2024). [In English].
3. Пыкiv N.V., Tvorudlo O.I. (2022) Analysis of the banking social lending market in Ukraine. SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF» №105, S. 67-84. DOI: 10.51582/interconf.19-20.04.2022.007 Retrieved from <https://archive.interconf.center/index.php/2709-4685/article/view/51>. (accessed 10 October 2024). [In Ukrainian].
4. Primostka O. (2016) Theoretical approaches to defining the essence of social banking. *Visnik ONU imeni I.I. Mechnikova*. Ch. 21. Issue 3. Retrieved from http://visnyk-onu.od.ua/journal/2016_21_3/38.pdf (accessed 27 October 2024). [In Ukrainian].
5. Primostka O. (2016) Identification and optimization of social banking risks. *Naukoviy visnik Ujgorodskogo nacionalnogo universitetu*. Issue 6. Part 2. S. 175-178. Retrieved from http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/6_2_2016ua/45.pdf (accessed 5 October 2024). [In Ukrainian].
6. Definition of “Social Banking” (2022) University of social banking. Retrieved from https://www.social-banking.org/wp-content/uploads/2022/01/ISB_Definition_Social-Banking-2021_FINAL.pdf. (accessed 1 October 2024). [In English].
7. Digitalisation of finance (2024). Basel Committee on Banking Supervision. Retrieved from <https://www.bis.org/bcbs/publ/d575.pdf>. (accessed 25 September 2024). [In English].
8. Global Digitalization in 10 Charts.(2024) World bank group. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/news/immersive-story/2024/03/05/global-digitalization-in-10-charts> (accessed 29 September 2024). [In English].
9. The Global Findex Database 2021: Financial Inclusion, Digital Payments, and Resilience in the Age of COVID-19.(2021) World bank group. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/publication/globalindex#sec3> (accessed 17 September 2024). [In English].
10. What is the eOselya affordable housing loan program? Retrieved from <https://lun.ua/uk/faq/eoselia?srsltid=AfmBOoq6V4eQPmtwSTmsFuv3Io0drh0fPd4fQGLKOk4bc2ui6yPpNCNj>. (accessed 19 October 2024). [In Ukrainian].
11. The volume of mortgage lending in Ukraine reached 1.2 billion. UAH in September. Retrieved from <https://fintechinsider.com.ua/obsyagy-ipotechnogo-kredytuvannya-v-ukrayini-dosyagly-12-mlrd-grn-u-veresni/> (accessed 27 October 2024). [In Ukrainian].